

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

L' APLECH DE LA DEMOCRACIA

Brenar celebrat al Coll pels republicans de Barcelona 'l dia 15 del corrent

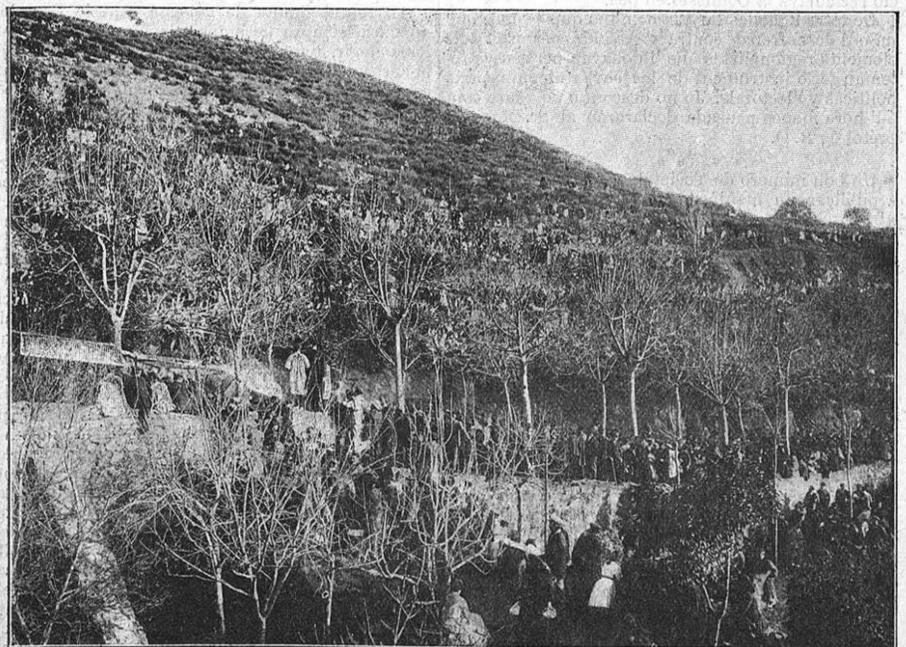
Instalació de las cantinas.

A mitj demati.

Desde la terraza del restaurant.

Vista parcial del lloch del aplech.

DE DIJOUS A DIJOUS

El partit republicà reviu preparant-se a empen- dre energíes campanyes.

Acaba de celebrarse a Madrid una Assam- blea en la qual ha reynat l'harmonia més admirable y la unanimitat més absoluta en el sentit de procura- rar la formació del partit republicà únic. Aquest ideal està fa temps en l'esperit del poble republicà, fatigat de permanecer estancat y inactiu, a causa de la diversitat de programats qu'esterilitza la seva acció política. En Costa ho ha dit ben clarament: els adjectius aplicats a la República son els que han donat trenta anys de vida a la monarquia restaurada.

Fruyt de l'Assamblea foren las següents conclu- sions:

Primera: La salut de la patria y l'deber inexo- rable de donar prompte satisfacció al anhel generós per l'unió de la immensa majoria dels republicans imposan la necessitat urgent de convocarlos y reunir- los en una gran Assamblea general, tan amplia en els seus motllos, tan flexible en la seva constitu- ció y tan abnegada en els seus fins, que permeti a tots, fins després de instaurada la República, constitu- hir un sol organisme, que integri y disciplini en- front de la monarquia y baix una sola direcció, to- tas las foras republicanas.

Segona: Se nombra un Comissió, que, posada de acort ab els elements republicans que s'han decla- rat y puguin encare declararse partidaris de la Assamblea general, prepari y realisi ab ells la ur- gent convocatori de la mateixa.

Tercera: Tant prompte dita Assamblea aplegui y constituixi en una sola agrupació las foras re- publicanas, quedarán disolts els actuals organismes de la Fusió.

La Comissió nomenada la componen els Srs. Cha- varri, Giner de los Ríos, Lozano, Morayta y Ureña, havent comensat ja sos treballs d'exploració, que segons sembla, troban bona acollida en un gran nú- mero de organismes republicans.

No sense fonament s'ha qualificat a l'Assamblea que acaba de donar un pas tan decisiu, de *Prólech de la próxima revolució*.

El grandíssim acte polítich realisat diumenje a la montanya del Coll, ha tingut eco en tota Espanya. Molt s'espera de la energia dels republicans bar- celonins.

En cambi ls reaccionaris no las tenen totes, mirant ab gran zel pel cantó de Barcelona.

El concell de ministres s'ha ocupat de la mani- festació republicana, y no ha faltat un conceller de la corona que haja aprofitat l'ocasió de fer present a n' en Maura que la sinceritat electoral corre perill de indigestarseli.

El ministre mallorquí, ab aquella intenció jesuítica que no l'abandona may, ha parlat d'expedir una circular als governadors, encomanantlos qu'envihin delegats *ahont els candidats ho sollicitin*, pera donar garantías de que s'impediran las tupidanas. Aquesta disposició traduñida al llenguatge polítich corrent, vol dir senzillament que ls tals delegats ajudaran a ferlas all' hont sigui necessari.

Bo será que ls republicans visquem previnguts y desd' ara ns prepararem a ser els més energícs defen- sors de la legalitat del sufragi. Molta feyna se ns espera, sobre tot a Barcelona, en las próximas elec- cions de diputats provincials. Els caciquistas, per disposar de moltes representacions, procuraran agabellar las mesas; pero ja ls demostrarem que ab la vigilancia y l'energia del partit republicà, no hi valen trampas.

La tempestat que amenassava estallar a la Casa Gran, va calmar-se, com per art d'encantament, en la sessió del dimars. Cert que l'arcalde de R. O. ha- via ofés a alguns tinents d'arcalde y a la Comissió de consuns, a aquells per no haver complert el com- promís que havia contret de renouare alguns arcal- des de barri, y a l'última per haverse negat a resol- dre avants del període electoral un expedient ins- truhit contra l'inspector del ramo, qual destitu- ció reclamava la Comissió en pes.

De totes aquellas lluytas no n'ha quedat més que un odi desenfrenat contra l'Arcalde per part dels elements regionalistas que l'donavan per seu y pre- tentian ferlo instrument de las sevas maquinacions polítichs y electorals. Jo no desconfío de veure com a l'hora menos pensada declararan al Sr. Monegal brétole de R. O.

Un bon número de societats obreras se disposan a publicar un manifest condemnant la *huelga ge- neral*.

Realment, l'adopció sense motius prou justificats, de una resolució tan grave, més aviat ha perjudicat que favoregut els interessos de las clases proletarias.

PEP BULLANGA

Las próximas elecciones de Diputados a Cortes A BARCELONA

IV

ELS REGIONALISTAS.—A TAIG! A TAIG!

Los homes públics son com els melons: no hi ha que fiarse de la seva forma, ni del color de l'escorxa; pera saber si son madurs ó verts, bons ó dolents, no queda més que un recurs: tatxarlos.

Y a horas d'ara ja no hi ha nin- gué que pugui cridar-se a engany; els melons regionalistas han resultat carabassas.

Benehida siga la vida pública que posa a proba als homes que s'hi entregan! Benehida l'hora en que ls regionalistas afanyosos de *triomfar* varen posarhi l'coll! En el mateix pecat han hagut de trobarhi la penitencia. Ab l'us s'han gastat. Las espe- ransas s'han transformat en desilusions. El vi s'ha tornat vinagre.

Els regionalistas han tingut representació en las Corts de la nació y la tenen encare en el municipi barceloní. Vejám a grans rasgos lo que han fet y lo que han deixat de fer; y ns donarem compte cabal del seu descredit, per cert ben justificat.

A las Corts.—Rahó tingué aquell que va dir que ls quatre diputats barcelonins, més que represen- tants de la nació, semblavan embaixadors de Cata- lunya. Aixó qu'ells s'ho pendrán com una gloria, resulta pera la nostra terra una verdadera des- dita.

Ser diputat de la nació y no presentarse, sino en contats moments, a ocupar el seu lloch en el Congrés, implica un abandono censurable y revela una especie de *separatisme* parlamentari altament funest als interessos morals y materials dels país que s' representa. Lo menos que s'logra es donar forsa y justificació a las antipatias de totes las regions es-panyolas contra Catalunya. Involucra una especie de despreciu orgullós que s'ha de veure forosament pagat ab la mateixa moneda.

A no ser en Lerroux y en Pi y Margall, avants de la seva mort, la ciutat de Barcelona, la primera d' Espanya per la seva població y per la seva impor- tancia social, hauria quedat orfe de representació en el Congrés durant la major part de las passadas le- gislaturas.

Cert qu' en la primera s'hi presentaren els quatre diputats regionalistas; pero tot el seu treball se re- duhí a fer una exposició de las sevas doctrinas per boca del Doctor Robert, que pronunció un escelent discurs, encare que més notable per la forma que pel fondo. Perque s'ha de recordar que l'Sr. Maura —el ministre avuy tan simpátich als regionalistas— va triturar materialment las bases de Manresa, que- dant sense contestació els seus intencionats argu- ments.

Després de la mort del Doctor Robert, els tres di- putats restants a penas varen donar senyals de vida. Unicament feren acte de presència desempe- nyant en certa manera l'paper d'héroes per forsa, al combatre l'decret de n' Romanos imposant en las escuelas l'ensenyansa del catecisme en castellá.

Prenemne la bona voluntat (pero una simple ex- posició de la doctrina regionalista y un parell de discursos contra aquell impredemat decret, era tot lo que hi havia qu'esperar ó qu'exigir dels repre- sentants de Barcelona en las Corts de la nació? Pot estar satisfeta la nostra ciutat de la seva gestió pa- rlamentaria?

Valentnos de una metàfora preguntarem: ¿Qué di- ría l'públic de uns lidiadors ab pretensions de pri- mers espasas, qu' en lloch de permanecer en l' arena davant del toro, bregant ab ell sense parar, com es el seu deber, permanesquessin la major part del temps passius, entre barreras ó se n' anessin de la plassa en els moments de més compromís?

Donchs aixó y res més que aixó es lo que ha fet la representació regionalista de Barcelona en las Corts de la nació. Per insuficiencia de medis orato- ris, per desidia, sempre culpable, ó tal vegada pera fugir de compromisos, temerosos de que pagant tribu- t a las imperiosas exigencias de la realitat s'arri- bés a esgabellar el pilot monstruós d'elements he- terogenis que havian lograt formar a Barcelona, el fet es que han deixat de intervenir en un sens fi de qüestions polítichs, socials y económicas, en las quals la ciutat que representavan tenia un interés que ningú pot desconèixer.

Els que tant solen tronar contra la mala adminis- tració dels guberns centralistas ¿quins esforços han fet pera combatrela? Ells que llampegan sempre contra la lepra asquerosa del caciquisme ¿quins combats han sostingut pera lliurar a Espanya dels seus efectes perniciosos?

Ab oposicions tan fluixas, tan remolonas, tan fal- tades de tota orientació com la regionalista, poden viure ben tranquils els guberns corromputs y co- rruptors del torn pacífich. Ab tres ó quatre discurs- sos apresos de memoria, meras ampliaciones dels conceptes que verteixen cada dia en els periódichs regionalistas, y que fins pronunciats en el Congrés restan sense eco, creuenen haver pagat els seus de- bers ab Barcelona, ab la primera ciutat d' Espanya, ab la que té més interessos compromesos y major número de aspiracions que realisar.

Ab representants de aquesta especie Barcelona quedaria sempre desamparada. Y avants de tornar- la a elegir, totes las personas que s'interessen per la sort y la legítima preponderancia de una ciutat com la nostra, la primera d' Espanya en molts con- ceptes, s'hi pensarán una mica.

En el Municipi.—Si a las Corts han fet els regio- nalistas un paper molt trist a causa de la seva pas- sivitiat, més trist encare l'han fent al Municipi ahont, com se sol dir, no donan un pas que no enso- peguin.

Pel número dels que varen sortir elegits, als quals varen sumars'hi alguns elements dels que quedavan del bieni anterior, constituñren desde un principi la fracció més important de la Corporació municipi- pal. Y de bocadas de que ho reformarian tot, de que tot ho farien anar dret y conforme, no n' vulguin més. No obstant, ha bastat poch més de un any pera oferir el més llastimós dels fracassos.

El núcleo regionalista s'ha desfet, perquè, per més que s'eforsin, las xifras heterogéneas quan se posan en acció no se suman. Avuy alguns regidors regionalistas que avants se movian y agitavan molt no donan senyals de vida; altres, en lloch de fer ad- ministració fan ultramontanisme descarat, y tots no van en lloch més que al descredit.

En la constitució de la Junta autònoma de Bellas Arts y en la celebració de las festas de la Mercè van agotar totes las sevas foras. Veñin si aixó sols valia la pena de que anessin a la Casa comunal ab tantas pretensions de donar a coneixer la seva intervenció. A coneixer l'han donada, en efecte: pero de una manera que valdria més no recordarse'n. La seva gestió en els Consuns no ha pogut ser més desas-

trosa: no van corregir cap vici, y en cambi van es- tar a punt de realisar el negoci del arrendament, ab motiu del qual avuy encare hi ha una comissió qu' està buscant l'honor del Ajuntament, sense trobar- lo en lloch.

Tenían el dever, quan menos, de confeccionar un pressupost una mica acceptable, y, en efecte, el pres- supost sortit de las sevas mans es el més desgabe- llat y ruinós que de molt temps ensá s'ha vist a Barcelona. En busca de una patarata van solivian- tar als gremis, captantse las sevas antipatias, y des- prés van cedir, recordantse que dels gremis havian tret molta forsa electoral, ab lo qual varen posarse al nivell dels pantorrillistas y demás polítichs de ofici.

En la qüestió d'empleats, lluny de amortisar pllassas per aliviar el pressupost de gastos, n'han creadas de novas, y pera proveñir aquestas, lo ma- teix que las vacants, han cedit sempre als impulsos del favoritisme. Las menjadoras de la Casa Gran s'han anat omplint de companys de causa: si més no n'hi ha, es senzillament porque no n'hi caben més.

La seva política, dintre del Ajuntament, ha sigut sempre solapada y a totes llums sospitosa. No fal- tan regidors regionalistas de influencia, que quan creyan qu' en Planas y Casals tornaria a ser l'home del auca, s'ententian ab ell, rebent las sevas inspira- cions, aixó sí, a reserva de ferlo atacar de nou per *La Perdú* ab tota mena de burlas, en quan veges- sin que l'gubern li negués la preponderancia panto- rillesca a que aspirava.

Enemichs de tota emancipació de las intrusions clericals, han fet una guerra a mort y de mal géne- ro a la institució benéfica *La Caridad*, en el mo- ment precís en qu'estava a punt de netejar els ca- rriers de Barcelona de la plaga de la mendicitat y de organisar la beneficencia pública baix una base ex- clusivament humanitaria.

En cambi, dos regidors regionalistas, més franchs que ls altres, varen negar el seu vot al monument del gran patrici Pi y Margall, alegant que la seva conciencia de católics no ls permetia honrar la memoria de un lliure-pensador. Y ls companys de causa que tant han abusat de la figura de n' Pi y Margall, com a autonomista, van deixar sense pro- testa aquesta intemperancia ultramontana.

Y prou ja, per més que no acabariam may si ha- viam de continuar tixant els melóns regionalistas del Ajuntament.

A taig es com se coneixen: a taig els está exami- nant la ciutat de Barcelona, y avuy el fallo es ge- neral y inapelable. Se ls creya melóns y han sortit ca- rabassas.

Aquest descredit tan patent, unit a altres causas que anirém exposant en successius articles, no po- drá menos de influhir, de una manera desfavorable pels regionalistas, en las próximas elecciones de di- putats a Corts.

P. K.

La festa republicana del Coll

RESUMIAM que seria un acte grandíssim; pero la realitat su- perá las nostras presuncions. La festa del Coll, sens igual fins ara, quedará en la memoria de tots, com un exemple de las grans virtuts que atesora l'poble republicà de Barce- lona.

Tributém, en primer terme, un aplauso calorós a n' en Lerroux que va iniciarla. Era ja hora de aca- bar ab la rutina dels banquets commemoratius del onze de febrer. Las masses populars, que constitu- heixen la forsa del partit republicà, necessitan espas més amples y un ambient més pur que l'que s' respira en els salons del cassinos ó en els menjadors de las fondas. Sigué, donchs, una pensada felis con- vidarlas a sortir al camp, banyat de un sol de gloria y hermosejat ab els esplendors de una anticipada primavera, a celebrar una festa de fraternitat repu- blicana.

El siti no podria ser més ben escullit: la montanya del Coll es pintoresca, y en certa manera céntrica, dada la immensa extensió de Barcelona y ls seus suburbis. De tots els punts de la aglomeració barce- lonina, y per tots els camins que conduñeixen a aquella altura, hi anaren acudint immensas corruas de gent de totes las classes socials, edats y sexes, ab l'animació, l'alegría y la tranquilat retratadas en els rostres. Molts families portavan las provisiones que havian de consumir. Altres se refiavan de adqui- rirlas al Coll mateix en las paradats que s'improvisaren, y qu'estigueren servidas per caracterisats correligionaris y pels simpátichs individuos de la Joventut escolar republicana. Pero en un santiamén quedaren agotadas. Recullidas com a regalo se ce- dian a qui las demanava, sense subjecció a preu; pero tothom ne donava més de lo que valian. A al- gun obrer vejerem nosaltres pagar mitja pesseta per una taronja. Aixis se reculliren fins a 2,300 pessetas 40 céntims qual suma, deduhidas pessetas 464'95 que importan els gastos, se destina a atencions de carácter benéfich, mitjansant una acertadíssima distribució.

L'aplech presentava un aspecte imponent, sobre tot de las tres a las cinch de la tarde. Els camins estavan fets un formiguer de generació y pel Coll y ls seus encontorns, fins a la cima de la montanya, s'hi arribaren a reunir de 50 a 60 mil personas. So- naban músicas de per tot y en distints paratjes flamejavan las banderas de distints asociaciones republicanas.

No s'veya en lloch la forsa pública: ni civils, ni polissos ab uniforme: una sola parella de mossos d'esquadra y res més. ¡Quán cert es que l'poble es el millor guardador del ordre, en aquestas grans aglomeracions populars!

La festa del Coll, tan important numéricament considerada, ratlla en assombrosa pel carácter paci- fích, comedit, ordenat dintre de la expansió, que oferí sempre. Ni una baralla, ni una disputa, ni la més mínima diferencia: ni un borrarxo en lloch. Semblava que tothom hi havia acudit ab una sola idea: ab la de gosar realisant un acte, que pot ser en cap més ciutat del món podria portarse a efecte de una manera semblant.

Menjar tranquilament els que disposavan de pro- visions; paladejar, els que no n'tenian; la íntima sa- tisfacció de demostrar que l'poble barceloní es digne en tots conceptes de la llibertat republicana: nutrir uns y altres l'esperit de sanas ilusions y de rialle- ras esperansas en un porvenir, que no pot faltar, si l'poble vol y s'hi empenya. Aixó fou tot, y aixó constituñeix la gloria de l'admirable y admirada festa.

Admirable en tots conceptes y admirada, pero no per tothom. Las personas imparcials l'alaban com se mereix: en cambi ls reaccionaris no saben dissi- mular el seu despit. Alguns li volen treure impor- tancia. Aixis *La Perdú* no va veure més que 8,000 homes allá hont n'hi havia de 50 a 60,000. Tant cert es que la mala passió enterboleix l'enteniment y escursa la vista. Un altre periódich, l'*Avi Brusí*, pre- ten que l'representant de l'autoritat va sentir viscas donats a l'anarquia y a la dinamita, allí ahont ningú va escoltar altres aclamacions que las dedica- das a la República; ni altres aplausos que ls tribu- tadas als discursos de n' Lerroux y demás entussias- tas correligionaris, tots ells informats en la més irreprotxable correcció. Pero calia esparverar a las classes timoratas, y faltant a la veritat y fent obra anti-social, no hi havia més medi que parlar de la dinamita y l'anarquia.

¡Qué n'están de atrassats els sectaris de la reac- ció! Al emplear aquests medis se diria que s'com- plahen tirantse terra als ulls. Per tot passarian, fins porque l'poble sigüés dinamiter y terrorista, a trucos d'esparverar als pusillánims y assegurar l'imperi de la reacció y de la teocracia. Pero han fet tart.

El poble ha après molt y ho demostra ab els seus actes. La seva forsa no depen sols del número, sino de la seva cultura, de la seva bona educació, del seu comediment, de la seva serenitat, que no están re- nyidas de cap manera ab la resolució y ab l'ener- gia. Dintre de aquesta tónica sabrá mantenirse pera confondre y aterrar als reaccionaris. La festa repu- blicana del diumenje n'es un testimoni irrecusable. En ella el poble republicà ha practicat, lo que a forsa de experiencias dolorosas, ha tingut de aprendre.

Es precís que tothom ho sápig. El partit repu- blicà de Barcelona, unit en un sol ideal, sense riva- litats, ni diferencias fomentadas las més de las vol- tas pel jesuitisme, s'ha mostrat tal com es: decidit y ent assiat per la causa republicana, capás de ferla triomfar y més capás encare de sostenirla pel be de la patria.

La festa que acabém de ressenyar, es el primer episodi de una gran campanya.

Diumenje ls republicans varem anar al Coll: en las próximas elecciones, tinguin'ho ben present els enemichs de la República; en las elecciones próximas hi posarem el coll.

P. DEL O.

anar a fora resulta sempre higié- nica. La llum del sol y l'alé del ayre enforzeixen la pell y avivan la circulació de la sanch. Un hom se sent més fort entregantse a aquesta mena d'exercicis.

Políticament parlant, tals han sigut també ls efectes de la bre- nada del Coll. May s'ha sentit tan fort el partit re- publicà barceloní, com desde que ha anat a fora a esbargirse.

Per una part s'ha esbargit y per altre ha concen- trat el pensament y l'cor en l'amor a la República.

Lo que ara importa es que las personas que pels seus antecedents ó per la seva capacitat exerceixen alguna influencia en la familia republicana, tinguin en compte la significació del acte.

En ell, la massa popular, deixantse guiar per son admirable instint y per la noblesa de sentiments que la distingeix, ha trassat el camí més segur de la victoria republicana.

Aquest camí no es altre que l' de la unió. Qui s'empenyés en entorpirlo seria arrollat.

Quan al Ajuntament té de haverhi sessions com la del últim dimars, que despertan l'espectació del públic, la que n' diuen Casa gran resulta xica pels que tenen interés en presenciar els debats.

Pero ls senyors de l'olla encare l'empetiteixen, reunintse no en el Saló de Cent com deurian, sino en el del Consistori ahont casi no hi cab ningú. Y ls ciutadans, qu' en us dels seus drets hi acuden, se troban burlats, y algunas vegadas fins son objecte de mals tractes per part dels dependents del muni- cipi.

Al dir aixó ns fem eco de las queixas de alguns vehins, que l' citat dimars se van veure poch menos que atropellats al peu de las escalas. Ja que l'poble barceloní paga, es un verdader abús privarlo de veure la corrida.

La *Veu de la Calumna* menteix com de costúm al afirmar que ls republicans barcelonins ajudaran al hereu Pantorrillas en las próximas elecciones de diputats provincials, a cambi de l'ajuda que d' ell rebrán en las subsegüents de diputats a Corts.

Els republicans anirém a las unas y a las altres ab las nostras foras, a banderas desplegadas y sense intelgencias ab ningú.

L'all'oli regionalista-conservador se deixa en tot cas pels perdigots, y ben segurs estém de que se ls negará y no l'pahiran.

¡Valent trapella l'arcalde de Sabadell! Als elements republicans que s'posavaren inau- gurar solemnement la lápida de la plassa dedicada a n' en Pi y Margall, els hi deya qu'ell hi venia bé; pero que l'governador no ho volia.

No faltá qui aná a veure l'governador, posant en

clar que la prohibició era cosa del arcaide, i qual hi havia manifestat que si la manifestació s'hi tirava endavant no responia del ordre públic.

Descoberta la maniobra jesuítica del arcaide, la manifestació va portar-se a efecte entre l'entusiasme de la republicana ciutat.

Si alguna influència se 'ns reconeix, aquesta l'emplearem ab els republicans del districte electoral de Sant Feliu-Vilanova.

Quan veyam ab més gust que s'havien posat d'acort pera sostenir una determinada candidatura en las próximas elecciones de diputats provincials, ens ha sorprès la noticia de que s'hi havia ficat la bruixa, ab gran satisfacció dels monárquichs i regionalistas que ja s'veyan perduda la partida. Y tot per una qüestió exclusivament de caràcter personal.

La candidatura primitivament acordada composta dels Srs. Barbé, Borrell y Sol y Isidro Rius, ilustrat obrer que tants serveys té prestats a la causa republicana, semblava que havia de satisfer a tots els amants de la República sense distinció de tendències. Aixís ens ho sembla encare. Y per aixó no compremen que influències de parentiu puguin desgabellar lo que l'interès polítich havia concertat. El Sr. Lladó y Vallés, aspirant a diputat provincial de aquell districte, com a jove qu'és, té molts anys per endavant, y si per la seva causa s'per l'elecció, en lloch de adelantar en sa carrera retrocedirà. Mal comens será l'seu.

Si 'ns ha de creure no olvidi ara ni may aquell ditxo castellà: «No por mucho madrugar, amanece más temprano.»

En l'Assamblea celebrada a Madrid pels elements de la Unió republicana, s'ha donat un pas més pel camí de la formació del partit republicà únic, ab un sol programa y una sola jefatura.

Pocas sessions van bastar pera que tots els reunits se posesin de acort, havent reinat en las discusions un gran patriotisme y l'més complet esperit de concòrdia.

Si sabém impulsar tots l'idea de l'unitat que fins se respira en l'atmosfera, la implantació de la República será joch de pocas taulas.

CARTAS DE FORA

SITJES, 15 de febrer

Valenta es la campanya que 'l Sr. Carbonell está fent ab motiu del fraude de Consums. Unich defensor de la moralitat dintre 'l Municipi, aportat datos precisos, clars y convincentos com la denuncia dels recibos falsos posant en descubert als seus possedidors y encubridors del tarugo a la vegada. L'arcaide va contestar ab evasivas al parlarli d'aquest assumpto, que toca de plé a la dignitat del Municipi y fereix directament a la moral pública. Els republicans, ayments de la veritat y la justicia, apoyaron al company Carbonell en sa acció moralisadora contra 'ls que malbaratan els bens comunals.

MONTEORNÉS, 15 de febrer

Faig sapiguer a l'home negre (a) Xas, en Palanca y els llanús que 'l rodejan, qu'el famós reparto d'arbitres, contra el qual varen reclamar, ha sigut aprobat per la justicia, a pesar dels embolics y farsells que aquests feyan ab sas reclamacions. Com que 'l Xas y els llanús se creyan no haver de pagar may més, els aviso que amaneixin els calés, y aixís pagarán els deutes a la Diputació y a l'Hisenda que tan censuran c'fente de la seva pell las tiretas; y de passo 'ls aviso també que amaneixin la ploma y paper sellat, ab el seu notari corresponent per fer las reclamacions del prop venient reparto de Consums. ¡Y hasta un altre! Pero, desenganyouse, la veritat sempre sura.

SAN CELONI, 16 de febrer

El dilluns prop-venent de Carnaval sortiran a la plaza de la Constitució los balls de gitanos, que aixís se no menan quatre collas, dugas d'homes y dugas de noys, las quals, com sempre, están de competencia, puig las unas son del *Saló Soler* y las otras del *Centre Popular*, lluhint els petits d'aquesta societat rics trajos propis del terreno en que vivim. Els altres no se sab com aniran, pero es d'esperar que s'hi lluhiran de debó, com cada any han fet en aquestos balls típics.

La qüestió, per ara, es que no sabém si la ballarém grassa ó la ballarém magre.

TARRAGONA, 16 de febrer

Ab quinze ó vint días de anticipació y com ja estava anunciat, tingué efecte en aquesta ciutat una especie de propaganda mística pel despaig de *butllas*, sortint del magatzem principal uns quants escarabats acompanyats de varios llanús, els quals tombaren distints carrers, y després de haver comprés que ja havian fet prou comedia y haver fet riure un xich a tots los que ho presenciaren, se 'n entornaren a retro totos satisfets del bon éxit de la causa que defensavan.

Jo crech que aquesta professó se la podían estalviar enguany; aquí la carn ab prou feynas sabém de quin color es y serán molt poch els que la comprarán.

VALLROMANAS, 16 de febrer

S'ha aprovat el repartiment d'arbitres que 'n Peret dels *Ofertoris* tractava de interrompre presentant una quarantena de reclamacions redactadas pel manso jesuítich *Palanca*, que feya molts fanfarronadas pel poble fent anar y venir notaris y treballant el bombo que ha resultat *nada entre dos ollas*. ¡Per qué, donchs, Peret, no ho feyas sapiguer, com vas prometre als teus anyella, alló de las gestions contra l'Ajuntament? Ja pots dirlos ara que amaneixin els calers, y tú també, paga qu'és gata. Y encare n'hi haurán dos més de *repartos* aquest any. ¿Sabs? Alló que s' diu: A qui no vol caldo, tres tassas.

ALMOSTER, 16 de febrer

El dissapte, día 7, tingué lloch en aquest poble una reunió anticlerical. Enterat d'ella 'l rector va desafiar desde 'l cubell místich a una persona que per sas idees radicals va creure ell qu'era l'autor del complot liberal; pero veus aquí que una vegada va presentarse aquesta persona a la rectoria a demanarli explicacions y proposarli una controversia pública en tota regla, el furios mossén va tornarse manso com un xay. De primer entuvi va acceptar el reto, arribant a oferirli fins el mateix cubell de las gárgaras pera desrollar la conferencia que se li proposava; pero a última hora se n'ha desdit. Naturalment, aixó els homes negres no ho consenten may; no volen jugar a perdre.

CAPELLADES, 17 de febrer

No poden figurarse lo condol que hi haurá entre las *Hions de Maria* porque 'l gall místich anirà a desempenyar iguals funcions a un altre farám; tal vegada s'acabarán los privilegis que temen algunas *hicas* de poguer rebre lo pá dels ángels sens necessitat de passar avans

per la casilla expiatoria. Nosaltres, que constantment hem criticat, ab sobrada rahó, tots los seus procediments, celebrarem moltíssim que l'Espirit Sant ilumini a l'home negre porque tingui mes acert en un altre poble.

Lo borinot negre a més de lo relatat está ocasionant serió disgust y perjudici a un obrer y a nega a casarlo, donant com a pretext el no tenir sa futura esposa l'edat de vintiquatre anys; Vegin si a un escarbat aixís no n'hi ha per empaytarlo a cops d'escombra. ¡Bon vent y barca nova... ó, millor dit, prou barcas!

LAS FESTAS DE ROMA

HIR, día per día, vá fer vinticinch anys que Lleó XIII, l' *augusto prisionero del Vaticano* ocupa, per la voluntat de Deu y la del Sacro Colegi, el trono de Sant Pere.

Ab tan faust motiu, el món catòlich, sempre disposat a tirar la casa per la finestra ja que no pot tirar heretjes al foch, prepara en honor de Sa Santitat festes espléndidas, que si no altra cosa, demostrarán cumpliment que,

*ruja el infierno
brame Satán,*

la fe dels ignocents vasalls del Papa no morirà.

Pero allá abont la *juerga* mística revestirà l'caràcter d'una verdadera solemnitat es a Roma. A la vista tinch el programa confeccionat pels familiars del Vaticano, y 'ls asseguro que, com en els tocinos ben criats, no hi ha en ell un número que tingui desperdici.

¿Volen que 'ls ne fassi una petita racció? Veurán vostés quina cosa més tendre y edificant. Si després d'aixó no se senten tocats de la gracia divina, ja 'ls dich jo que tenen la pell ben gruxuda.

Atenció y no distreure's, que 'l *plat* val la pena.

Las festes de Roma, com hi dit, comensan el día 20, fetxa precisa de la coronació de Lleó XIII.

Y diu el programa: «El primer acte dels catòlics en tal día será presentar al Papa una *tiara d'or*, regalo adquirit per subscripció entre varias nacions.»

Apuntin una tiara d'or, que segurament deu valguer una barbaritat, y vajin seguint.

Segón número del programa: «La comissió de festes oferirà a Sa Santitat una important suma pera sufragar els traballs de restauració de Sant Joan de Letran.»

Tenfm ja una *tiara d'or* y una *important suma*. Aixó comensa bé.

«Tercer: Una comissió de tot l'univers entregará al Papa una *ofrenda especial*, producte de las sumas per ella recullidas.»

Y que vajin venint quartos. Se coneix que l'*augusto prisionero* está per lo positiu. Res de menasjtes extesos en pergami ó albums contenint unas quantas dotzenas de firmas, que la major part de las vegadas son falsas. Lo qu'ell probablement deuré dirse:

—¿Qué n'haig de fer jo de las firmas?... Dineróns, dineróns.

«Quart: La pelegrinació de Lombardía posará en mans del Sant Pare la *gran medalla d'or* conmemorativa del Jubileu pontifici.»

L'or, per ara, va rajant. ¡Qualsevol se n'vaji al Transvaal, a buscarlo a las entranyas de la terra! ¡Yes el venerable Lleó XIII, sense moure's de casa, si n'recull!

«Quint: La representació dels bisbats, presidida pel arquebisbe de Ferrara, oferirà al Papa las *claus simbólicas*... ¿De ferro? «D'or, recullit expressament per aquest objecte.»

De modo qu' en un sol día, el primer de las festes, ab motiu de celebrar el 25 aniversari de la seva proclamació, Sa Santitat arplega descansadament tots aquests regalos:

Una *tiara d'or*.
Una suma, que de fixo també deu ser *en or*.
Una *ofrenda especial*, segurament *d'or*.
Una gran medalla *d'or*.
Y unas *claus d'or*.
¿Hi exagerat gens al dir que 'l *plat* valia la pena?

Veritat es que 'l Papa no 's limita sóls a pendre: també dona.

Agrahit sens dupte als presents que 'ls seus fidels li ofereixen, el successor de Sant Pere sent despertar la seva generositat, y un día, que 'l programa senyala com un dels més solemnes de las festes, Lleó XIII s' encara ab el món y li dona... ¡la benedició!

No una benedició d'or, com la *tiara*, l'*ofrenda*, las *claus simbólicas* y la medalla; sino una benedició papal, *urbi et orbi* y en llatí porque fassi més efecte.

No faltarán, a bon segur, lectores malhumorats y atrabiliarís que, davant d'aquesta *espléndides* del Papa, deixarán escapar un gesto d'impaciencia, com volgent dir:

—¿Una benedició!... ¡Valent regalo! ¡Per lo que a n'ell li costan las benediccions!

Segón aquests, el Sant Pare podia molt bé haver celebrat el seu aniversari d'altra manera més práctica que benehint.

Verbi-gracia:
Podia haver fundat un Asillo per' órfans.
Podia haver obert un refugi per' obrers inútils pera 'l treball.

Podia haver pagat un dinar extraordinari a tots els presos del univers.

Podia haver repartit abundants limosnas.
M'apressuro a manifestar que aixó últim, si es cert qu'ell no ho ha fet, ha aconsellat als altres que ho fassin.

A n'ell—hi ha que ser justos—donada la situació en que s'troba, li es impossible fer res.

¿Cóm volen que 'l Papa 's recordi dels qu' en el món sufren, si ell sufren més que ningú?

Un home que fá vinticinch anys qu' es presoner porque a n'ell li dona la gana; un home que viu en un palau tan immens, qu' en sos jardins hi ha espay

per cassar y per passejar en cotxe; un home colocat en tan lamentable situació ¡anirà a pensar en assilios, refugis, ni actes benéfichs de cap classe?

Lleó XIII está donchs, en lo ferm: avuy per avuy, el venerable presoner no pot fer més que lo que fá: aixó es, apilar tressors y més tressors, y acceptar tiaras, medallas, claus d'or y sumas immensas, expressió del amor y fidelitat dels seus fills.

FANTÁSTICH

EL BRENNAR

(EN UNA SAGRISTIA)

—Suposo, mossén Fallofa, que ja deu está enterat del gran brenar que va haverhi aquest diumenge passat.

—Y tal Cregui, mossén Llantia, qu' encare no hi entés bé com las autoritats nostras van gosá a deixar-lo fé.

Si aquests abusos segueixen y ningú hi posa la mà, fassim el favor de dirme, ¿hont anirém a pará?

¡Permetre que 'l poble 's llenzi a brenar tranquilament, prenent l' ample camp per taula y per sostre 'l firmament!

¿Y ahont aixó? No a can Tunis, ni a las planuras del Clot, ni al Pantano, ni a la Mina, ni al cap del riu, ni al Ninot, sino ja Coll, una montanya que s' deuria respectar,

recordant que allí la Verge hi té un temple y un altar.

—Pero ¿que no sab que a Espanya del abús se n'ha fet dret y que per contentá al poble avuy tot se li permet?

—Massa que ho sé, mossén Llantia.

¡Ay Senyor, quin desconsol!

¡Ja no hi ha categorías!

¡Ja brena tothom qui vol!

¡Ja tant es un vell canonge ó un caballer principal

com un senzill ebanista que viu del seu trist jornal!

—Y bé, conti: de la festa ¿quinas noticias ne té?

Un cop van sé a la montanya ¿no se sab lo que van fé?

—Aixó ni cal preguntarlo, tractantse de gent així:

una pila de disbauxas, d'alló que no s'pot sentí.

L' un menjava llangonissa, l' altre una llesea de pá,

l' altre un tros de butifarra, l' altre un tall de bacallá.

Aquest pelava una tronja, sentat sota un garrofé;

el de mes enllá saltava, cantant: «¡Jo té l' encendré!»

Aquí reyan, allí duyan la bandera nacional;

en ff, dit en breus paraulas, una horrible bacanall;

—Y ¿ha vist? tenen la frescura d' anar dihent per tot arreu qu' eran xeixanta mil ánimas,

tirant per curt.

—¿Que se 'ls creu?

—¡Fugi, home, que m' haig de creure!

¿Que s' pensa que m' hi alocat? Per mí, tot lo més, serían la mitat de la mitat.

—¡Oh! Y encare d' aquests treguin els numerosos obrés que ja hi van todas las festes.

—¿Diguém cinch mil?

—Potser més.

Y esperis: ara descontin tota la gent del vehinat,

que sols va deixars'hi caure per pura curiositat.

—Lo qual vol dir dos mil menos.

—O tres mil. ¿No veu vosté que de torres y torretas aquell recó n' está plé?

Després restin las criaturas.

—Que n' hi hauría un gabadal.

—¿Qué diu? Quatre mil de passo, segóns càlcul prudencial.

Ara rebaxin mil vellas, qu' es tot lo menos que s'pot; mil ó mil cinch centas raspas que van durhi 'l seu xicot;

un remat de guarda boscos y un bon pico de civils,

y un cop fet aixó, contesti: ¿qué n' ha quedat d' aquells mils?

—Y tant llustre qu' ells se donan, suposant que al tal brená va anarhi tota la massa del partit republicá!

—Y ríguissen, home, ríguissen; aixó ho diuh'n per fé 'l bú:

Jo fins casi juraría... que no va anarhi ningú.

C. GUMÁ

La brenada democrática

ELS COMPTES

Doném un extracte dels comptes publicats per la Comissió:

	INGRESSOS	Ptas. Cts.
Suscripció a metálich recaudada per <i>La Publicidad</i> .		782'05
Producte de la venta de especies en las cantinas.		1,301'85
Capta pública en las guardiolas, durant la festa.		806'50
TOTAL.		2,890'40

Els gastos de compra de diversos articles, conducció dels mateixos al Coll, confecció de las cantinas y reposició de vidre romput, suman. . . . . Ptas. 464'95

Queda, donchs, un remanent de. . . . . 1,925'45

el qual ha sigut distribuït en la següent forma:

	Ptas.
Als Casinos republicans, legalment constituïts en 15 de febrer de 1903, pera socorre a correligionaris necessitats y malalts (parts iguals).	500

Al de Gracia y Sant Gervasi, com iniciador de la recaudació en guardiolas.

Per ingressar en la suscripció a favor dels expulsats de l' Argentina. 100

Als presos en las presons de Barcelona per causas políticas ó lluytas económicas que ho estavan el 15 de febrer de 1903, a cada hu. 10

A las víctimas del procés de Montjuich que ho necessitin. 100

Als *huelguistas* de Reus. 150

Perá repartir als necessitats.—Al *Liberal*. 50

Al *Diluvio*. 50

A *La Publicidad*. 50

A LA CAMPANA DE GRACIA. 25

A l' Associació Escolar republicana. 50

A la Extensió Universitaria. 50

A la Lliga femenina. 25

La cantitat que sobra després del reparto indicat, formarà 'l capital de una *Agrupació republicana de socorros mútuos*, que 'l Sr. Lerroux ha tingut el bon acort de crear, y que tindrà 'ls següents objectes:

a) Socorre en la forma y mida que determini 'l Reglament que s' redacti a tots els socis malalts que ho necessitin y a la familia dels que morin, en els primers moments.

b) Socorre en la forma y mida qu' estableixi 'l Reglament als socis—ó a las familias—que per causas políticas ó de lluytas económicas se vejan reduïts a presó ó fetsats a emigrar al estranger ó que morin per abduas causas.

c) Ajudar ó representar els drets dels socis qu' entaulin davant dels tribunals de justicia plets relacionats ab la llei d' accidents del treball ó altres semblants, defensantlos gratuïtament ó com procedeixi davant de dits tribunals, en l' Ajuntament, la Diputació provincial ó el Congrés.

d) Ausiliar en cassos extraordinaris l' acció política ó societaria dels socis, segóns estableixi 'l Reglament y ho permetin els fondos socials.

Perá portar a cumpliment aquest projecte, queda nomenada una comissió organitzadora, composta dels elements que van a continuació:

El director ó un representant dels següents periódics: *El Diluvio*, *La Publicidad*, *El Liberal* y *LA CAMPANA DE GRACIA*; D. Llorens Ardid, D. J. A. Mir y Miró y D. Emili Junoy, en representació, respectivament, dels federals, dels progressistas y de la fusió republicana; D. Juan Moles, en representació de la minoria republicana del Ajuntament; D. Lluís Zurdo Olivares, representant de la premsa obrera; D. Alejandro Lerroux, diputat a Cortes y D. Joaquim Vila, com a vocal tressorer.

Com haurán vist els nostres lectors la festa republicana del Coll no podia tenir un coronament més digne.

De l' inverció de las 50 pessetas qu' hem rebut, no donarem compte la setmana próxima.

Se declaran en vaga 'ls treballadors de la línea de Orense a Vigo, a causa dels maltractes que reben de l' empresa, y 'l govern, ab tot y l' obligació que te de guardar la més estricta neutralitat, envia soldats a substituirlos.

Vagin aprenent els treballadors: els governs de un sistema fill del privilegi no poden ferhi més: s' han de posar sempre al costat dels explotadors del treballador, quan no ab el mauser, ab el favoritisme.

Es lo que 'ns faltava veure: els fills dels proletaris obligats al servey militar, convertits en *esquirols* torrosos!

El cardenal Sancha ha anat a Roma, havent acudit a l' estació a despedir-lo en Maura y en Silvea. Els quals li haurán donat expressions pel Papa, qui ja sab que aquesta Espanya del torn pacífich es tota seva. ¡Y lo que se n'aprofita 'l Vaticá de aquesta sumissió tan servil!

Afortunadament el nostre país te mol aprop l' exemple de Fransa. Si de l' altra banda del Pirineu 'ns venen todas las modas, un día ó altre 'ns decidirem a adoptar l' anti-clerical, en la que tant s' han distingit els dos últims modistos treballant a competencia: en Waldeck-Rousseau y en Combes.

En Villaverde 's prepara: ja está arremangat de brassos: ja crispa 'ls dits: prepareu el coll, contribuyents.

Tracta de conjuminar uns pressupostos pera 'l próxim exercici que donarán un superábit de 114 milions de pessetas.

Qual superábit s' ha de obtenir sense rebaxar gastos, no més que augmentant els tributs... Es a dir: apretant de ferm.

El país se deixa escanyar: just es que 'l tractin com se mereix.

Llegeixo:

«Se han notado algunas grietas en los techos de la Presidencia del Consejo de ministros.»

Ara no faltaria sino que algun día, ab l' agitació de una baralla, 'l sostre se 'ls desplomés... Caballers: ¡quina truyta més aprofitosa!

Es molt notable el fet que 's va repetint ab en Canalejas.

Cada vegada que pronuncia un discurs en defensa de la monarquia democrática, surten veus del auditori aclamant a la República.

D' ella ha surtit en Canalejas y a ella altra volta tornarà, si es que no hi torna ben depressa, no té remey: s' anulará.

Títul de un article que publicava días enrera *La Perdiu*:

EL MORO SALMERÓN.

Aquest títul, en vigílas de las eleccions, no va mal.

May signi sino porque després de celebradas, la gent de bé, tentantse las costellas, pugui repetir alló tan sapigut:

«Vinieron los sarracenos y nos molieron a palos que Dios ayuda a los malos cuando son más que los buenos.»

A la tarde

LA FESTA DEL COLL

Al vespre

—¡Va de perdiu, á la salut de la República!

—Mira tú, la Perdiu no 'n diu res del aplech republicá d' avuy.
—¡Qué vols que 'n digui! ¿Que no veus que 'ns l' hem brenada?

Una bonica caricatura del Apeles Mestres que ha vist la llum en La Publicidad. Dos sabis están conversant: un d'ells te entre mans una memoria científica, y diu: —Vaig á presentar á l' Academia de Medicina de Berlín aquest cas may vist en els anals de la Patologia: el de un brenar que s' indigesta als que no han pres part en ell.

¡Pobra reacció, que n' está de ben guarnida! El diumenje passat, 60,000 republicans li van posar el peu al coll.

Al últim el sardanista Cambó s' ha tret del pap aquell discurs que no van deixarli fer en el Centre de paletas y fusters del Poble nou. En un titulat Ateneo democrátich regionalista han sigut més considerats y allí ha pogut abocar-lo.

Ocupantse de la llibertat del treball y las asociaciones obreras, va dir: «¡Llibertat! Si se n' ha vessat de sanch en nom seu!»

¡Y tall! Fins podia haver afegit pera donar més forsa á l' exclamació:

—¡Figurevos si ho sabré la sanch lliberal que s' ha vessat, essent com soch nebot del cabecilla Barrancot!

Y fins continuador de las sevas hassanyas el dia que convingui.

Cambó, Cambó n' hi ha un bon tip de aquest minyó.

¿Perque som al Carnaval t' has posat careta? ¡Ximple! ¿Per ventura no 'n tens prou ab la que dus per tot dia?

Els saliners andalussos dias há qu' están en huelga: si després la sal els falta, ¿qué será d' aquella terra?

No vajas pas á la rúa per veure gent dressada, passéjat pel camp politich, y ¡allí 'n veurás! ¡ay la mare!

Jo sé un home que dú un pes, un pes molt gros que li pesa: jo sé un arcalde que vol tornarse'n á casa seva.

L. WAT

ACUDITS

Una senyora sorprén un dia á la cambrera en el seu tocador, netejantse las dents ab els seus utensilis.

—¿Qu' es aixó, Quimeta? ¿Cóm s' atreueix á ficarse á la boca 'l meu respallet?

La Quimeta, sense inmutarse lo més mínim ni treure's el respallet de la boca, respón:

—No s' inquieti, senyoreta, que sent de vosté, no 'm fá pas gens d' escrúpul.

Entre marits:

—Mira si 'n soch de distret que aquest demati en lloch de abressar á la meva dona, he abressat á la criada.

—Donchs, á mí, ahir me vá passar tot lo contrari: en lloch de donar un abrás á la criada, vaig ferio á la meva senyora.

Sent un ximple don Bernat y té las dos mans talladas va dí á n' el mágich Terradas que li fes un joch de mans.

—¿Cóm pot ser, vaig dí á n' en Blay, si es tan drogo y tan mussol? —Donchs de reposat n' es molt... perque no ha treballat may.

LO CANTOR VALLENSÉ

Un pagés que 's diu Pau Sans y té las dos mans talladas va dí á n' el mágich Terradas que li fes un joch de mans.

L' ebanista Ramón Plá cert jorn qu' estava malalt va fer mirá 'l seu mal per lo doctor Sagristá, y 'l doctor molt decidit diu qu' aixó li va ordená: —No li convé treballá; lo que li convé es fer lit.

CARGOLÍ

Un senyor embolicat ab una capa bo y nova pel mitj de cert carrer troba á un pobre desabrigat. Glassador botzina 'l vent, el senyor, cfnich, se para y li diu casi á la cara: —Ma noy que 'n sou de valent!...

J. COSTA POMÉS

ENDEVINALLAS

XARADA

En Tófol es un subjecte que 's pensa ser molt total y 's dona pujos de sabi y d' orador desfogat.

Qui algun dato necessiti si 'l va á busca 'l trobará y sabrá, si vol, qu' es Química y Física artificial y Biología y Poética y Astronomia y pegats.

Pro lo que tersa-segona l' enteniment cap girat motiu pel qual mes darrerera el tenen per un babau, es la impertinent mania de traduhí al catalá las paraulas castellanas al seu gust extravagant.

De lleavors ne diu labores, napsos diu que vol dir naps, un brut de cara es un bruto, legalo vol dir legal, el cor per ell es el coro y si per cas algú, osat, li explica que desafina, que 's posi á punt d' escoltar una lliçó de retórica sense cap prima-guat centener, pro omplerta tota d' insults ab babas mullats.

J. COSTA POMÉS

ANAGRAMA

El marit de la Total abunda en ideas tot, no es filántrop, sí devot y amich de gent clerical.

J. BOSCH Y ROMAGUERA

ESCALA MUSICAL

DO RE MI FA SOL LA SI

Treure una lletra de cada nota y formar un nom de dona.

QUIMET PUJOL

ROMBO

Primera ratlla, consonant.—Segona, part del cos.—Tercera, població catalana.—Cuarta, aucell.—Quinta, rassa asiática.—Sexta, parentiu.—Séptima, vocal.

UN LANCERO

GEROGLÍFICH

SIM
EM
LEN
I
mTi
OLVVO
O

JOSEPH GORINA ROCA

Caballers: Hilari Bertrán (Igalada), Xech de Llansá, S. Busquets, F. Virgili R., A. Vitalla, Ll. Carbó C., T. Xampeny Corbeto, T. Ragón, P. Pito, Quimet Pujol, Un tarragoní ros y Pere Robert: No acaba de fer la pe-sada.

Caballers: Juan Catau, A. Llauredó M., S. Casellas G., Ernesto de V. Un lancero, F. Joanet y J. Farrés Gairalt: Passa del pes.

Caballer: A. Arís: Te poca trascendencia social.—Un obrer: Es excessivament llarga y, á més d' aixó, sense firma no publicuem res.—M. Gallofré: Es anti-humanitari tot aixó, y molt picant; y molt bunyol.—Ll. Agost R.: No van.—Gracieta y Xech de Ll.: Alguna coseta servirá.—Vidal Barrera: Las impresions están ben rebudas, pero mal exteriorisadas.—Toni Baduá: Paciencia que per tots arribará 'l seu dia. Ab aquestas cosas no hi podem mirar prim.—Mandíbula: No, senyor; no nos viene bien.—M. F. O. C.: Pot disposar d' ell.—P. del C.: Gracias, quedan nostres.—Ants de Cumí: Aixó es pels noys, vuy dir qu' es innocentó.—B. C. M. Gargot: Dibuixi forsa, pero dibuixi per vosté y per la seva apreciable familia.—J. Costa y P.: Rebut l' envío. Merci.—Joseph Lleixa: Aixó encare no está prou assahonad. La poesia es poch cuydada.—Mingo: Sí, senyor; veurem d' aprofitarla.—A. B. B.: L' epigrama no resulta á l' altura dels del amich Coma.—Napoleón Teixidó: Hi ha qui fa molt bé una cotilla numérica; vosté sab fer cinturóns eléctricos. Ben fet, aixó dona mes pá.—A. Ribas Ll.: Llegirém la xarada. La carta adjunt s' ha entregat á la librería.—Rap, Pop y Aranya: Ja degué veure que 'n parlavan nosaltres d' aquest fet. De tots modos, gracias.—Luis Pugés: Es de lo mes desastrós qu' havem llegit en aquest género.—Un minyó de la mànega ampla: Prou d' aquest coló.—Aputacari: Pues sabrá como todo aquello queria decir que no nos iba... Ja ho sab, ara.—Hipparión: Es defectuós, incorrecte, mal girbat, etc.—Padri Drapayre: ¿Que 'l vas veure passar? No? Está clar, com que no hi anava.—Lluís G. Salvador: Se 'l complaurá en lo que bonament se pugui.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª